

**Коломийський індустріально-педагогічний фаховий
коледж**

**Циклова комісія загально-технічних дисциплін,
будови і експлуатації автомобілів**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

з навчальної роботи

 Мороз О.В.

« 1 » вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня

«Фаховий молодший бакалавр»

за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології»

за спеціальністю 014.10 Середня освіта

Трудове навчання та технології

за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

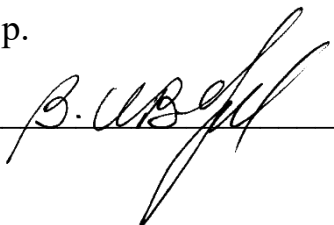
Коломия 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» для студентів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» за спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка» 2021 р. – 11 с.

Розробники: Семенюк Роман Ярославович

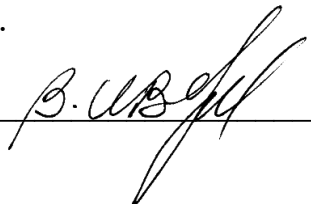
Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії загально-технічних дисциплін, будови і експлуатації автомобілів

Протокол №1 від 1.09.2021р.

Голова циклової комісії Шевчук В. В.

Робоча програма перезатверджена на засіданні циклової комісії загально-технічних дисциплін, будови і експлуатації автомобілів

Протокол №1 від 1.09.2022р.

Голова циклової комісії Шевчук В. В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
		4 семестр
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	2
	годин	60
Загальна кількість аудиторних годин		24
з т.ч.: - лекції		-
- практичні		24
- семінарські		-
- лабораторні		-
Самостійна робота, год.		36
Курсова робота/проект		-
Форма підсумкового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» розроблено на основі навчальної програми для студентів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології», за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Мета вивчення навчальної дисципліни – набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій і природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» - полягає у чіткому розумінні небезпечних і шкідливих чинників у ситуаціях, що виникають у навколишньому середовищі, їх ідентифікація, пошук і обґрунтування оптимальних безпечних умов життя людини.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування компетентностей:

ІК. Здатність вирішувати складні задачі і проблеми в галузі середньої освіти та педагогіки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів педагогічних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК5. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

СК9.Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків.

СК15. Здатність до попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.

РН6.Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН8.Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН10.Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

РН11.Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН12.Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

РН14.Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.

РН15.Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- структуру життєдіяльності, взаємозв'язок та взаємозалежність життєдіяльності людини й оточуючого середовища, проблеми життєдіяльності та шляхи їх вирішення;
- можливу сферу небезпек у повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій і основні напрямки забезпечення безпеки життєдіяльності в цих умовах;
- концепцію допустимого ризику як міру небезпеки та забезпечення безпеки життєдіяльності;
- основи фізіологічної безпеки людини, раціональні умови, параметри та норми забезпечення безпеки в природному, виробничому, побутовому та соціальному середовищі, джерела антропогенних забруднень оточуючого середовища, вплив цих забруднень на безпеку життєдіяльності;
- джерела техногенної, природної, екологічної, біологічної та соціальної небезпеки та заходи по забезпеченню безпеки життєдіяльності при прояві цих небезпек;
- класифікацію надзвичайних ситуацій, характеристику вражаючих факторів та осередків ураження при надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру;
- порядок виявлення та оцінки наслідків при прояві небезпек, методи оцінки радіаційної та хімічної обстановки, задачі, що вирішуються, методику їх розв'язання;
- засоби індивідуального та колективного захисту, основні принципи та способи захисту людей при прояві різних видів небезпек, заходи по забезпеченню безпеки студентів та співробітників Університету «Україна» в надзвичайних ситуаціях;
- засоби та заходи надання першої допомоги собі та постраждалим, мету й основні види рятувальних та інших невідкладних робіт, їх організацію та порядок

проведення;

- зміст нормативно-правових документів, спрямованих на вирішення задач по забезпеченню безпеки життєдіяльності населення України;
- структуру і задачі національної системи забезпечення безпеки.

вміти:

- розпізнавати за різними ознаками явні та потенційні небезпеки і по можливості попереджати їх вплив на життєдіяльність свою та оточуючих людей;
- прогнозувати вплив різних небезпек на здоров'я та життя людини, на довкілля;
- враховувати різні за походженням джерела небезпеки при проведенні заходів по забезпеченню безпеки життєдіяльності;
- застосовувати елементи теорії ризику для оцінки небезпек та рівня безпеки життєдіяльності;
- оцінювати можливі наслідки надзвичайних ситуацій, вирішувати задачі по оцінці радіаційної і хімічної обстановки, робити висновки та пропозиції, спрямовані на забезпечення безпеки в умовах радіаційного та хімічного забруднення;
- використовувати засоби індивідуального захисту, сховища, укриття та інші захисні споруди для забезпечення людей в умовах надзвичайних ситуацій;
- надавати першу медичну допомогу собі та постраждалим від різних видів небезпек (при запамороченні, опіках та ураженнях отруйними речовинами, переломах, розривах зв'язок, ураженнях електричним струмом, блискавкою та ін.);
- грамотно опиратися на правові основи, державні та міжнародні структури для забезпечення безпеки особистості та безпеки суспільства.

3. Програма початкової дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.

Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».

Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.

Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.

Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.

Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів, тем	Всього	Лекції	Лабораторні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
		Денна				
1	Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.	9	-	4	-	5
2	Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».	11	-	4	-	7
3	Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.	20	-	8	-	12
4	Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	6	-	2	-	4
5	Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.	6	-	2	-	4
6	Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності.	6	-	2	-	4
	Всього	60	-	24	-	36

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.	4
2	Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище».	4
3	Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності.	8
4	Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.	2
5	Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги.	2
6	Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності.	2
	Всього	24

6. Теми семінарських занять

Навчальною програмою не передбачено.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Розділ 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. 1.1. Методологічні основи БЖД. 1.2. Небезпеки та їхні чинники. 1.3. Управління ризиком: прогнозування та безпека, прогнозування небезпек та захист від їхньої дії. 1.4. Управління ризиком: концепція допустимого ризику, регулювання рівня безпеки.	5
2	Розділ 2. Людина як елемент системи «Людина – життєве середовище». 2.1. Загальні психофізіологічні особливості людини: характеристика основних аналізаторів. 2.2. Структурно-функціональна організація людини з погляду взаємодії її з навколишнім середовищем і технікою: людина як одиниця органічного світу. Структурна організація організму. 2.3. Педагогічні основи психічної складової життєдіяльності людини: психологія безпеки, екзистенційні основи безпеки життєдіяльності людини. 2.4. Педагогічні основи психічної складової життєдіяльності людини: соціально-психологічні основи виникнення деструктивної поведінки.	7
3	Розділ 3. Безпека людини в різних сферах життєдіяльності. 3.1. Природні небезпеки. 3.2. Техногенні небезпеки. 3.3. Безпека в соціальній сфері: суспільство; небезпеки, спричинені соціумом; алкоголь; тютюнокуріння; проституція. 3.4. Безпека в соціально-економічній сфері. 3.5. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі. 3.6. Небезпеки, на які наражаються телеглядачі та користувачі комп'ютерів. 3.7. Небезпеки військового характеру. 3.8. Воєнні небезпеки.	12
4	Розділ 4. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій. 4.1. Класифікація надзвичайних ситуацій. 4.2. Заходи які проводяться завчасно по життєзабезпеченню населення. 4.3. Сили та засоби, які використовують для життєзабезпечення населення. 4.4. Єдина державна система НС – складова національної безпеки.	4

5	Розділ 5. Надання першої долікарської допомоги. 5.1. Призначення першої долікарської допомоги та взагалі принципи її надання. Аптечка швидкої. 5.2. Долікарська допомога при термічних впливах та хімічних опіках. Допомога при отруєннях. 5.3. Допомога при ураженні електричним струмом та блискавкою. Надання першої допомоги при утопленні. 5.4. Посттравматичний синдром та його подолання.	4
6	Розділ 6. Організація та управління безпекою життєдіяльності. 6.1 Законодавчі основи безпеки життєдіяльності. 6.2 Апарат управління безпекою життєдіяльності. 6.3 Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності. 6.4 Головні завдання і функції системи управління безпекою життєдіяльності.	4
	Всього	36

8. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування.
2. Письмова перевірка.
3. Практична перевірка.
4. Стандартизований контроль.

Форма підсумкового контролю з дисципліни «Безпека життєдіяльності» - залік.

Контрольні питання:

1. Що таке безпека життєдіяльності?
2. Які основні складові безпеки життєдіяльності?
3. Які загрози безпеці життєдіяльності існують у повсякденному житті?
4. Що таке профілактика та як вона важлива для безпеки життєдіяльності?
5. Які правила безпеки використовуються у побуті?
6. Як визначити безпеку продуктів харчування?
7. Як вести себе під час пожежі в приміщенні?
8. Які евакуаційні шляхи повинні бути в будівлі?
9. Як використовувати вогнегасник?
10. Які правила безпеки на дорозі повинні дотримувати водії?
11. Які основні принципи безпеки використання електроприладів?
12. Як уникнути отруєння газами в побуті?
13. Що таке перша допомога та чому вона важлива?
14. Як надавати першу допомогу при порізах і подряпинах?
15. Які основні правила безпеки під час купання?

16. Як визначити якість води для пиття?
17. Що таке безпека в мережі Інтернет?
18. Які загрози пов'язані зі споживанням алкоголю та наркотиків?
19. Як надавати першу допомогу при опіках?
20. Як визначити якість повітря в приміщенні?
21. Як вести себе на природі для запобігання аваріям?
22. Як визначити небезпечність на транспорті та уникнути неї?
23. Як правильно піднімати важкі предмети, щоб уникнути травм?
24. Як використовувати справжні ліки та уникати підробок?
25. Як вберегти дітей від небезпеки в домашньому середовищі?
26. Як надавати першу допомогу при сонячних ударах?
27. Як вести себе в горах для безпеки?
28. Як визначити, чи безпечна їжа, яку вам запропонували?
29. Як вести себе на невідомій водоймі, щоб уникнути тонування?
30. Які правила безпеки на роботі з високою температурою?
31. Як вибрати безпечні іграшки для дітей?
32. Як діяти в разі землетрусу?
33. Як визначити, чи безпечний ваш будинок від злому?
34. Як уникнути отруєння грибами?
35. Як надавати першу допомогу при укусах комах?
36. Як вести себе в грозу на вулиці?
37. Як визначити небезпеку у відносинах із незнайомими людьми?
38. Як використовувати паспортні та фінансові документи для збереження безпеки?
39. Як вести себе на відкритому водоймі, щоб уникнути утоплення?
40. Як використовувати засоби індивідуального захисту на робочому місці?

9. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь студента

Критерії оцінювання знань та вмінь студента являють собою систему вимог у вигляді опису та кількісних вимірників рівня знань та вмінь студента, які підтверджують набуті ним компетенції. Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни «Безпека життєдіяльності» наведені нижче:

Критерії	Оцінювання за 4-бальною шкалою
Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання проявив уміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.	«відмінно»
Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	«добре»
Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	«задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями	«незадовільно»

10.Методичне забезпечення

Робоча навчальна програма з дисципліни «Безпека життєдіяльності» для студентів освітньо- професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології», за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка».

1. Конспект лекцій.
2. Тестові завдання для здійснення модульного контролю.
3. Пакет завдань по виконанню самостійних робіт.
4. Контрольні питання.
5. Пакет завдань по виконанню комплексної контрольної роботи з дисципліни «Безпека життєдіяльності».

11.Рекомендована література

Базова

1. Конституція України. – К.: Скіф, 2006. - 48с.
2. Андронов В. А. Безпека життєдіяльності: Посібник для самостійної роботи студентів.-Харків, ХОГО «НЕТ» «Екоперспектива», 2007. - 304с.
3. Бедрій Я. І. Безпека життєдіяльності: - Навчальний посібник. – Київ: Кондор, 2009. - 286с.
4. Желібо Е. П., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності: - Підручник. – К.:Каравела, 2007. - 288с.
5. Пішак В. П., Радько М. М., Воробйов О. О. Безпека життєдіяльності. - Підручник / за редакцією Радька М. М. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007. – 360 с.

Допоміжна

1. Кодекс законів України про працю (КЗпПУ) 2018
2. Бегун В.В., Науменко І.М. Безпека життєдіяльності. – К.: 2004 р.
3. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності людини : Навч. посібник. Львів : Видавництво «Бескид Біт», 2005. 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Дуднікова І. І. Безпека життєдіяльності : Навч. посібник.
URL:file:///C:/Users/Julia/Desktop/dudnikovabezpekazhittyedyalnost_d23ed605240.pdf
2. Сафонов А.І. Програмний курс з предмету «Безпека життєдіяльності (екологічна та техногенна безпека).
URL: file:///C:/Users/Julia/Desktop/safonov-a-bezpeka-zhittyedyalnostekologchnata-tehnogenna-bezpeka_85cd24db7bf.pdf
3. Міністерство освіти і науки України.
URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Міністерство екології та природних ресурсів України.
URL: <https://mepr.gov.ua/>
5. Державна служба України з надзвичайних ситуацій.
URL: <https://dsns.gov.ua/>
6. Рада національної безпеки і оборони України.
URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
7. Постійне представництво України при ООН.
URL: <https://ukraineun.org/>
8. Всесвітня організація охорони здоров'я.
URL <http://www.who.int/en/>